

REPUBLIKA HRVATSKA
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA JALŽABET
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 240-02/26-01/2

URBROJ: 2186-4-02-1-26-1

Jalžabet, 23. 2. 2026. godine

Na temelju članka 17. stavka 3. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“, broj 16/19) i članka 61. Statuta Općine („Službeni vjesnik Općine Jalžabet“, broj 8/25), donosim

IZVJEŠĆE
O IZVRŠENJU PLANA DJELOVANJA OPĆINE JALŽABET
U PODRUČJU PRIRODNIH NEPOGODA ZA 2025. GODINU

UVOD

Odredbom članka 17. stavka 1. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ broj 16/19) (u daljnjem tekstu: Zakon) propisano je da predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do 30. studenog tekuće godine donosi Plan djelovanja za sljedeću kalendarsku godinu radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

Člankom 17. stavkom 3. Zakona propisano je da izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine, izvješće o izvršenju plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

PROGLAŠENJE PRIRODNIH NEPOGODA

Prirodnom nepogodom, smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu. Prirodnim nepogodama smatraju se:

- a) potres,
- b) olujni, orkanski i ostali jak vjetar,
- c) požar,
- d) poplava,
- e) suša,
- f) tuča,
- g) mraz,
- h) izvanredno velika visina snijega,
- i) snježni nanos i lavina,
- j) nagomilavanje leda na vodotocima,
- k) klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta,
- l) druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda Općine Jalžabet za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području Općine Jalžabet ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području Općine Jalžabet najmanje 30%. Ispunjenje uvjeta za proglašenje prirodne nepogode utvrđuje Povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Općine Jalžabet (u daljnjem tekstu: Općinsko povjerenstvo).

Župan Varaždinske županije je 13. kolovoza 2025. godine donio Odluku o proglašenju prirodne nepogode zbog suše za cijelo područje Općine Jalžabet. Odluka je donesena zbog šteta nastalih uslijed suše i natprosječno visokih temperatura tijekom lipnja i srpnja 2025. godine. Poljoprivredni proizvođači kojima je nastala šteta na usjevima pozvani su da je prijave Općini Jalžabet, u skladu sa Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

MJERE U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNIH NEPOGODA NA PODRUČJU OPĆINE JALŽABET

Uzimajući u obzir utjecaj zabilježenih meteoroloških prilika na moguća stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi, onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva, a posebice ugroženih skupina na područjima zahvaćenom potencijalnom prirodnom nepogodom kao što je socijalni ili zdravstveni status, sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, Povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda Općine Jalžabet javnim pozivom pozvalo je oštećene da štetu prijave u roku od 8 dana od proglašenja prirodne nepogode, nakon čega je općinsko povjerenstvo u propisanom roku izradilo prvo izvješće s procjenom ukupne štete, a konačnu procijenjenu štetu dostavilo županijskom povjerenstvu.

IZVORI SREDSTAVA POMOĆI ZA UBLAŽAVANJE I DJELOMIČNO UKLANJANJE POSLJEDICA PRIRODNIH NEPOGODA

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda odnose se na novčana sredstva ili ostala materijalna sredstva, kao što su oprema za zaštitu imovine fizičkih i/ili pravnih osoba, javne infrastrukture te zdravlja i života stanovništva.

Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

- državnog proračuna s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije,
- fondova Europske unije i
- donacija.

Sredstva iz fondova EU se ne mogu osigurati unaprijed, njihova dodjela se provodi prema posebnim propisima kojima se uređuje korištenje sredstava iz fondova EU.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda strogo su namjenska sredstva te se raspoređuju prema postotku oštećenja vrijednosti potvrđene konačne procjene štete, o čemu odlučuje Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda. Navedena sredstva su nepovratna i nenamjenska te se ne mogu koristiti kao kreditna sredstva niti zadržati kao prihod proračuna Općine Jalžabet. Općinski načelnik Općine Jalžabet te krajnji korisnici odgovorni su za namjensko korištenje sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Pomoć za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda ne dodjeljuje se za:

- a) štete na imovini koja je osigurana,

- b) štete na imovini koje nastanu od prirodnih nepogoda, a izazvane su namjerno, iz krajnjeg nemara ili nisu bile poduzete propisane mjere zaštite,
- c) neizravne štete,
- d) štete nastale na nezakonito izgrađenim zgradama javne namjene, gospodarskim zgradama i stambenim zgradama za koje nije doneseno rješenje o izvedenom stanju prema posebnim propisima, osim kada je prije nastanka prirodne nepogode, pokrenut postupak donošenja rješenja o izvedenom stanju, u kojem slučaju će sredstva pomoći biti dodijeljena tek kada oštećenik dostavi pravomoćno rješenje nadležnog tijela,
- e) štete nastale na objektu ili području koje je u skladu s propisima koji uređuju zaštitu kulturnog dobra aktom proglašeno kulturnim dobrom ili je u vrijeme nastanka prirodne nepogode u postupku proglašavanja kulturnim dobrom,
- f) štete koje nisu prijavljene i na propisan način i u zadanom roku unijete u Registar šteta prema odredbama Zakona,
- g) štete u slučaju osigurljivih rizika na imovini koja nije osigurana ako je vrijednost oštećene imovine manja od 60 % vrijednosti imovine.

Iznimno, od navoda d) sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda mogu se dodijeliti i za štete na nezakonito izgrađenim stambenim zgradama korisnicima socijalne skrbi s priznatim pravom u sustavu socijalne skrbi određenim propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi i drugim pripadajućim aktima nadležnih tijela državne uprave. Iznimno, od navoda g) oštećenicima se mogu dodijeliti sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda u slučajevima otežanih gospodarskih uvjeta, socijalnih, zdravstvenih ili drugih razloga koji ugrožavaju život stanovništva na području zahvaćenom prirodnom nepogodom. O prijedlogu i prihvaćanju ovih uvjeta odlučuje Županijsko povjerenstvo na prijedlog Općinskog povjerenstva.

Vlada Republike Hrvatske na svojoj sjednici održanoj 17. prosinca 2025. godine donijela je Odluku o dodjeli sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u 2025. godini i dijelom u 2024. godini u Republici Hrvatskoj, po kojoj su sredstva državnog proračuna kao pomoć za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda po jedinicama lokalne samouprave dodijeljena u ukupnom iznosu od 1.360.303,71 eura.

Od ukupnih sredstava pomoći, iznos od 1.274.318,69 eura raspoređen je za potvrđene štete u poljoprivredi, dok je iznos od 85.985,02 eura raspoređen za potvrđene štete na građevinama te troškove obrane od prirodnih nepogoda. Pomoć je utvrđena u postotku od potvrđene štete na: prinosima u poljoprivredi, obiteljskim i višestambenim objektima fizičkih osoba, nerazvrstanim cestama i cestovnim mostovima u nadležnosti jedinica lokalne samouprave, te jedinicama lokalne samouprave za troškove obrane od prirodnih nepogoda jedinica lokalne samouprave

Oštećenicima s područja Općine Jalžabet gore navedenom Odlukom Vlade Republike Hrvatske nisu dodijeljena financijska sredstva. Naime, uzimajući u obzir iznimno velik iznos prijavljenih šteta u poljoprivredi, nastalih uslijed prirodne nepogode suša (290.209.868,05 eura), iste nisu bile predmet spomenute Odluke Vlade Republike Hrvatske, budući da je u istoj navedeno kako će se, radi njihova opsega pomoć osigurati iz instrumenata pomoći Europske unije namijenjenih kriznim situacijama.

ZAKLJUČAK

Analizom učestalosti pojave prirodnih nepogoda i njihovih šteta, dolazi se do zaključka o korištenju mjera za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda na području Općine Jalžabet. Ovog trenutka moguće je utvrditi kako je postotak osiguranja imovine,

posebice u poljoprivredi, iznimno malen.

Potrebno je u većoj mjeri osiguravati imovinu, što bi u konačnici imalo pozitivne učinke na gospodarstvo jer pomoć iz državnog proračuna nije dostatna za pokriće nastalih šteta, a posebice za stabiliziranje poslovanja oštećenika koje se bavi određenom gospodarskom djelatnošću.

Nadalje, kao i do sada provodit će se preventivne mjere koje su Općine Jalžabet i njegovi stanovnici u mogućnosti provoditi.

OPĆINSKI NAČELNIK

Rajko Solar